

TEMAT:	Ciąże nastolatek	
CELE:	<ul style="list-style-type: none"> * Przekazanie wiedzy dotyczącej realności i powszechności zjawiska ciąży u nastolatek * Omówienie typowych problemów, z jakimi borykają się nastolatki w ciąży * Pokazanie znaczenia „koalicji pomocowej” – osób dorosłych i rówieśników wspierających nastolatki w ciąży * Przypomnienie warunków uniknięcia niepożądaney ciąży * Uświadomienie obciążenia czasowego związanego z pełnieniem roli rodzicielskich – zarówno dla kobiety, jak i mężczyzny 	
PRZEBIEG:	Miniwykład dotyczący: <ul style="list-style-type: none"> • Danych na temat występowania zjawiska nastoletnich matek • Przedstawienie sytuacji nastoletnich matek z punktu widzenia zaburzenia cyklu rozwoju • Zasad zabezpieczania się przed nieplanowaną ciążą <i>W trakcie prelekcji uczniowie wypełniają arkusz notatek!</i>	10 minut
	Omówienie pytań do dyskusji.	10 minut
	Praca w grupach: <ul style="list-style-type: none"> • refleksja nad potrzebą czasu, którego wymaga opieka nad dzieckiem i konieczności zmiany dotychczasowych zadań rozwojowych i harmonogramu dnia 	13 minut
	Omówienie: <ul style="list-style-type: none"> • pokazanie potrzeby rezygnacji z przyjemności, czasu na odpoczynek i relacje rówieśnicze • uwypuklenie znaczenia roli ojca w sytuacji ciąży u nastolatki 	10 minut
	Przedstawienie pracy domowej: Zadaniem uczniów jest znalezienie instytucji świadczących pomoc nastoletnim rodzicom i niepełnoletnim kobietom w ciąży	2 minuty
AKTYWNOŚĆ UCZNIÓW:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dzielenie się opiniami dotyczącymi zagadnień do dyskusji, o które pyta nauczyciel; ➤ Opracowanie „pytań do dyskusji” w grupach 4-5 osobowych i spisanie pomysłów na flipcharty lub arkusze A4 ➤ Omówienie refleksji na forum klasy 	
POTRZEBNE MATERIAŁY:	Praca w grupach: Flipcharty i flamastry, kartki A4 Omówienie: Taśma klejąca do przyklejenia flipchartów na ścianach	
PRACA DOMOWA:	Uzupełnienie listy 3 instytucji.	

MINIWYKŁAD

I. CIAŻE NASTOLATEK – DANE STATYSTYCZNE

Z danych statystycznych wynika, że w Polsce w ciążę zachodzą i rodzą dzieci nawet 12-13 letnie dziewczyny. Wśród wszystkich porodów, porody nastolatek stanowią 7%.

Co roku kilkaset dziewczynek przed 15 rokiem życia rodzi dzieci; wszystkich porodów nastolatek do 19 roku życia jest ponad 25 tysięcy.

II. SYTUACJA NASTOLATKI W CIAŻY – DLACZEGO JEST TRUDNA?

W ciągu życia, na każdym jego etapie zdobywamy konkretne umiejętności. W dzieciństwie, otoczeni jesteśmy opieką, co umożliwia nam uczenie się *podstawowej samodzielności*, gdy zaczynamy dojrzewać – jesteśmy coraz ciekawsi świata i poznajemy swoje preferencje, testujemy, co i kogo lubimy, a czego i kogo nie. Gdy mamy kilkanaście lat kształtuje się nasz tożsamość – ustalamy, kim jesteśmy i dokąd zmierzamy, jakie cele stawiamy sobie w życiu, podejmujemy pierwsze decyzje i mamy szansę uczyć się na własnych błędach. Wkraczając w dorosłość, zawieramy pierwsze związki, rozpoczynamy życie erotyczne. Wszystkie te etapy życia wyposażają nas w KOMPETENCJE (psychologie nazywają je zasobami wewnętrznymi). Dzięki temu, że etapy te przebiegają w odpowiednim czasie – w okresie dorosłości jesteśmy w stanie być w pełni samodzielni i obdarzać nasze dzieci opieką, gwarantując im beztrudne dzieciństwo.

Cykl przedstawiony na tym wykresie zniekształca się, gdy nastolatka zachodzi w ciążę. Nie ma ona wystarczająca dużo kompetencji, aby samodzielnie uporać się z ciążą, porodem i macierzyństwem. Podobnie zresztą jak i jej partner.

OJCIEC DZIECKA

Wśród nastolatków w ciąży w Polsce, najczęściej ojcem dziecka jest ich rówieśnik – chłopak, z którym są one w związku albo osoba, z którą miały przygodny kontakt seksualny. Czasem zdarza się jednak, że ciąża jest wynikiem kontaktu ze starszym partnerem, albo kontaktu wymuszonego przemocą. Z punktu widzenia prawa, każda ciąża do 15 roku życia to wynik przestępstwa - w Polsce według Kodeksu Karnego (art.200): *"Kto doprowadza małoletniego poniżej lat 15 do obcowania płciowego lub do poddania się innej czynności seksualnej albo do wykonania takiej czynności, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10."* Sytuacje, w których w ciążę zachodzi osoba przed 15 rokiem życia, są wyjątkowo trudne, ponieważ zaangażowany jest w nie również sąd, którego rolą jest sprawdzenie okoliczności związanych z relacją erotyczną tak młodych osób oraz prawidłowości opieki, która jest nad nimi sprawowana.

III. CO ROBIĆ, ABY NIE ZAJŚĆ W NIEPLANOWANĄ CIĄŻĘ – KRÓTKIE PRZYPOMNIENIE

1. NIE WSPÓŁŻYJ DOPÓKI:

- a. Nie jesteś pewna, że Twój partner/ partnerka i Ty jesteście przygotowani do bezpiecznego seksu (obawiacie się, że nie poradzicie sobie z jego konsekwencjami, nie macie odpowiedniego zabezpieczenia, nie jesteście pewni, że obydwoje pragniecie tego rodzaju bliskości).
- b. Nie jesteś pewna/ pewny, że robisz to dla siebie, a nie dla kogoś (z powodu oczekiwań partnera lub nacisku rówieśników).

2. UŻYWAJ ANTYKONCEPCJI, PAMIĘTAJ:

- a. Aktywnie seksualnie nastolatka, nie używając antykoncepcji, ma 90% szans na zajście w ciążę w ciągu pierwszego roku od rozpoczęcia współżycia.
- b. Często jedna metoda (np. prezerwatywa) to za mało.
- c. Konsultuj zażywanie tabletek hormonalnych z lekarzem – tylko dobrze dobrane leki są skuteczne.
- d. Jeżeli masz niezabezpieczony kontakt seksualny, w ciągu 72 godzin po stosunku powinnaś zastosować antykoncepcję PO.

Pytania do dyskusji:

- ❖ Jak sądzicie, – z jakimi problemami muszą borykać się nastolatki (można podać dokładny wiek młodzieży, dla której przygotowana jest lekcja)?
 - Nauczyciel zapisuje na tablicy wszystkie odpowiedzi młodzieży i dzieli je na następujące kategorie:

RODZINNE

- Jak powiedzieć rodzicom?
- Czy założyć nową rodzinę z ojcem dziecka? Czy ja tego chcę? Co na to moi rodzice?
- Czy dostanę wsparcie, kiedy już zdecyduję?

ZDROWIE

- Czy moje ciało jest przygotowane na ciążę?
- Z czego muszę zrezygnować? (np. używek)
- O co muszę dbać? (o bardzo zdrową dietę, o sen, o eliminowanie stresu)
- Czy poradzę sobie w trakcie porodu?

PIENIĄDZE/ MIESZKANIE

- Jak utrzymać siebie i dziecko?
- Jak pogodzić pracę z szkołą?
- Gdzie mieszkać? Kto będzie za to płacił?

EMOCJE

- Boję się!
- Jestem samotna – moi znajomi mają inne sprawy!
 - Wytykają mnie palcami!
 - Wszyscy mnie obwiniają!
 - Ja obwiniam siebie!
 - Nie mogę się stresować!

SZKOŁA

- Jak być nastolatką w ciąży i chodzić do szkoły?
- Co zrobić ze szkołą po porodzie?

DZIECKO

- Kto się nim zajmie?

- ❖ Nastolatce w ciąży (i jej partnerowi) będzie bardzo trudno samotnie poradzić sobie. Będzie potrzebowała stworzyć KOALICJI POMOCOWEJ – grupy osób, które będą jej pomagały rozwiązywać różne trudności w trakcie ciąży i po porodzie. Kto mógłby być w takiej koalicji?
 - Nauczyciel zapisuje na tablicy wszystkie odpowiedzi uczniów. Warto dodać do listy poniższe osoby, jeżeli nie wystąpiły one w pomysłach grupy, oraz omówić rolę (obowiązki i zadania) poszczególnych osób:
 - Rodzice, starsze rodzeństwo, inni członkowie rodziny
 - Wybrany nauczyciel/ nauczyciele
 - Koledzy, koleżanki
 - Pedagog, psycholog szkolny
 - Lekarz, pielęgniarka, położna środowiskowa
 - Ksiądz, instytucje kościelne
 - Organizacje pozarządowe

K A R T A N O T A T E K

<u>PAMIĘTAM</u>	<u>JAK CHRONIĆ SIĘ PRZED NIECHCIANĄ CIAŻĄ</u>	
	1.	<i>Powinnam.....</i> <i>Współżyć tylko, jeżeli jestem pewna, że to JA tego chcę</i>
	2.	<i>Współżycie jest szczęś liwe.....</i> <i>Gdy mam możliwość poradzenia sobie z jego ew. konsekwencjami</i>
	3.	<i>Muszę stosować</i> <i>Bezpieczną antykoncepcję</i>
	3.	<i>Jeżeli mam niezabezpieczony kontakt seksualny, mogę</i> <i>Zastosować antykoncepcję PO stosunku</i>

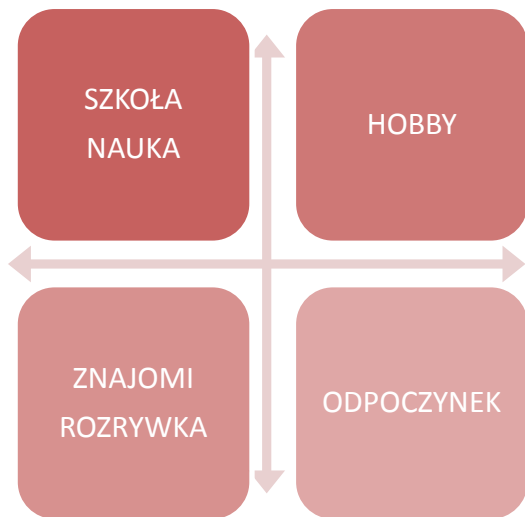
ĆWICZENIE GRUPOWE

Uczniowie dzielą się na grupy 4-5 osobowe.

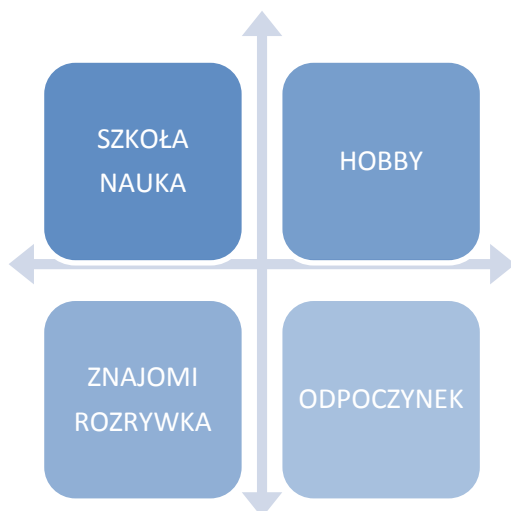
Zadanie polega na zastanowieniu się nad tym, z czego muszą zrezygnować nastolatki rodzące dzieci i ich partnerzy.

Ile procent z każdej z poniższych aktywności musi „oddać” nastolatka i nastolatek, który staje się rodzicem:

MŁODA MATKA

MŁODY OJCIEC

W omówieniu należy podkreślić rolę ojca i obowiązek dzielenia się odpowiedzialnością za dziecko oraz czas na opiekę nad nim.

Patron merytoryczny

P R A C A D O M O W A

1. Znajdź 3 miejsca, znajdujące się blisko Twojego miejsca zamieszkania, które świadczą pomoc niepełnoletnim matkom (ośrodki zdrowia, centra interwencji, domy samotnej matki...)

1.

2.

3.